

Minuta

cele de-a VIII-a reuniuni a Comitetului de Monitorizare pentru
Programul Operațional Infrastructură Mare - POIM 2014-2020

BUCUREȘTI, 30 ianuarie 2019

În data de 30 ianuarie 2019 a avut loc la București, la Expocenter Hotel, sala Cosmopolitan, cea de a VIII-a reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (CM POIM 2014-2020).

Participanți: Membrii cu drept de vot și observatorii CM POIM, membrii cu drept de vot și observatorii ai SCS Mediu, SCS Transport și SCS Energie, reprezentanți ai CE, JASPERS, BEI și BERD. Secretariatul Permanent al CM POIM 2014-2020 a constatat întrunirea cvorumul de lucru, prin urmare reuniunea a fost valabil constituită. Lista completă a participanților este atașată prezentei minute.

Scopul reuniunii: aprobare minutei celei de-a VII-a reuniuni a CM POIM și extindere a componentei Grupurilor de lucru aferente sectorului de transport și de deșeuri, aprobarea propunerii de modificare a PO, prezentarea cadrului de performanță al POIM, examinarea progreselor în implementarea POIM (stadiul apeluri de proiecte POIM, stadiul pregătirii portofoliului de proiecte, inclusiv previziuni) și stadiul implementării fizice și financiare POIM (contracte/plăți și rambursări pentru anul 2019), discuții cu privire la principalele probleme și soluții identificate în implementarea PO și prezentarea pe scurt a noii perioade de programare FESI 2021- 2027 - oportunități de finanțare și condiții favorizante pentru sectoarele de infrastructură.

1. Cuvânt introductiv:

Reuniunea a fost deschisă de dl **Cătălin GHERAN**, director general al AM POIM și președinte al CM POIM, care a salutat prezența **doamnei Rovana PLUMB**, ministrul fondurilor europene, a **doamnei Secretar de Stat Mihaela TOADER**, precum și a **ministrului Apelor și Pădurilor, dl. Ioan DENES**, a reprezentanților Băncii Europene de Investiții, a reprezentanților BERD, a reprezentanților JASPERS, a reprezentanților Comisiei Europene (CE), **dna Florentina TAUTU**, **dl. Ctibor KOCMAN**, împreună cu restul participanților la reuniune, subliniind importanța Programului Operațional Infrastructură Mare, atât din perspectiva alocării financiare cât și a domeniilor strategice reunite în acest program: transporturi, mediu și energie.

Dna ministru Rovana PLUMB, a luat cuvântul și a spus câteva cuvinte despre preluarea Președinției Consiliului Uniunii Europene și ce înseamnă gestionarea politicilor europene de către România, în această perioadă de șase luni de zile, anul 2019 fiind anul în care statele membre, inclusiv Comisia și Parlamentul, vor discuta noul regulament pentru politica de coeziune.

De asemenea, dna ministru a mai subliniat faptul ca anul 2019 este anul pregătirii pentru următoarea perioadă de programare.

În ceea ce privește Programul Operațional Infrastructura Mare, dna ministru, a menționat faptul ca avem alocate 10,8 mld euro din care 5,9 mld euro pentru infrastructura de transport iar gradul de contractare pe sectorul de transport este 100%.

Doamna ministru si-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul ca deși au avut loc întâlniri cu constructorii ritmul de execuție al lucrărilor este foarte lent și că vor mai urma discuții cu constructorii care deși au invocat lipsa forței de muncă, nu s-a făcut nimic în acest sens, *după 28 de ani rezultatele sunt foarte mici (amintind proiectul de cale ferata Gurasada - Simeria la care progresul a fost de 4 % într-un an de zile) iar România are nevoie mare de infrastructura.*

Dna ministru a mai subliniat importanta rezultatelor reale în urma implementării proiectelor, reamintind faptul că pe teren lucrurile în momentul de față stagnează, nefiind mobilizate utilaje suficiente iar personalul care lucrează este în număr foarte mic.

Dna PLUMB a specificat că se vor găsi soluții rapid, și că vor fi făcute comandamente tehnice pe infrastructura pentru a purta discuții și a găsi soluții fezabile. În acest sens se va face un comandament pe fiecare lot astfel încât să se poată avansa cât mai repede cu lucrările, pentru a finaliza legătura între est și vest, coridorul IV, autostrada care leagă Constanta de Arad.

În continuare, dna ministru a făcut câteva precizări legate de achizițiile publice:

- în anul 2018 Autoritatea de Audit a avut discuții cu Comisia Europeană în ceea ce privește modul în care este exercitat controlul ex-ante pe achizițiile publice;
- România este singurul stat membru care are control ex-ante iar ANAP care are această funcție de a efectua control ex-ante, nu este acreditată în sistemul de management și control;
- soluțiile propuse de către Comisia Europeană și Autoritatea de Audit au fost: ori să rămână controlul ex-ante la ANAP și va fi acreditată o nouă instituție, ori verificarea ex-ante va trece la autoritățile de management. Decizia care s-a luat a fost ca acest control ex-ante să se facă la nivelul autorităților de management, în momentul de față fiind în pregătire o ordonanță care va simplifica inclusiv controlul ex-ante.

În continuare, dna ministru a prezentat stadiul actual al programului, menționând faptul că:

- apelurile de proiecte lansate sunt de 10 mld. euro de în condițiile în care alocarea este de 10,8 mld. euro;
- au fost depuse până în prezent 405 proiecte în valoare totală eligibilă de 13,2 miliarde euro, existând posibilitatea de încheiere/emitere contracte/decizii/ordine de finanțare a căror valoare poate determina depășirea, în limita a 200% din valoarea alocată;
- au fost contractate 237 proiecte în valoare de 9,7 miliarde euro;
- plățile către beneficiari sunt în cuantum de 2,1 miliarde euro iar sumele certificate de către Autoritatea de Certificare sunt de 1,64 miliarde euro;
- cadrul de performanță a fost în mare parte îndeplinit iar sectoarele în care nu există absorbție foarte bună, sumele vor fi realocate spre alte linii de finanțare din program;

- proiectele care se află în evaluare la Comisia Europeană sunt: Centura București Sud, liniile de metrou M6 și M2, proiectul de eroziunea costieră - etapa a II-a, lărgirea suprafeței litoralului românesc, aceste proiecte fiind în valoare de aprox. 3 miliarde euro. De asemenea, dna Plumb a reamintit și Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în valoare de aprox. 600 mil. euro, care a fost semnat de partea română și pentru care se așteaptă aprobarea de la CE.

În continuare, dl director general Cătălin GHERAN a dat cuvântul domnului ministru al Apelor și Pădurilor, dl Ioan DENES.

Dl Denes a reamintit cele mai importante acțiuni întreprinse în cursul anului 2018:

- semnarea caietelor de sarcini pentru 13 proiecte finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare;
- încheierea de contracte de asistență tehnică pentru 10 obiective de investiții în vederea pregătirii proiectelor finanțate prin POIM;
- alocarea financiară pentru proiectele finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare AP 5, OS 5.1 este de 428 milioane de euro, inclusiv rezerva de performanță din care: 363,8 milioane euro contribuția UE iar acțiunile vizate pentru acest obiectiv prevăd reducerea riscului la inundații și prevenirea eroziunii costiere faza I;
- au fost organizate trei întâlniri de lucru la sediul JASPERS în vederea analizei opțiunilor pentru obiectivele de investiții:
 - **Amenajarea râului Crișul Repede** în vederea apărării împotriva inundațiilor a municipiului Oradea și a localităților din aval
 - **punerea în siguranță a barajului Leșu** județul Bihor
 - **amenajarea complexă a râului Crișul Negru** în vederea apărării împotriva inundațiilor a localităților riverane pe cursul superior și mijlociu, mărirea gradului de siguranță a acumulării Colibița județul Bistrița-Năsăud
 - **amenajare râul Bârzava** și afluenți pe sector Bocșa, Gătaia, județul Caraș Severin și județul Timiș;
- indicatorii tehnico-economici pentru obiectivul de la Colibița și de la Bârzava au fost avizați în comisia interministerială și vor fi aprobați în cel mai scurt timp prin Hotărâre de Guvern;
- proiectul major de reducere a eroziunii costiere, faza a II-a, a fost semnat de partea română în data de 9 noiembrie 2018 (valoarea aprox. 710 milioane de euro, Beneficiarul fiind Administrația Națională Apele Române) iar procedura de atribuire a contractelor de execuție lucrări aferente obiectivului de investiții precum și cea a contractelor de servicii, de supervizare a lucrărilor, pentru etapa întâi etapa II, se află în desfășurare;
- au fost trimise la AM POIM fișele de proiect aferente pentru 30 de proiecte noi de investiții dintre acestea 11 au fost considerate prioritare, valoarea estimată fiind de aproximativ 610 milioane euro. Valoarea totală a celor 30 de proiecte propuse pentru finanțare prin același program este de aproximativ 1, 4 miliarde euro;

În continuare, dl ministru DENEȘ a reamintit faptul ca Ministerul Apelor și Pădurilor are 49 de proiecte finanțabile din POIM și proiectul de eroziunea costieră faza a - II-a, amintit mai sus. Din cele 49 de

proiecte: 2 sunt finalizate, respectiv Watman I și Watman II, 4 sunt în faza de semnare a contractelor de finanțare, 13 proiecte sunt în fază de finalizare a documentației PT și execuție iar 30 au fost transmise la POIM.

În continuarea reuniunii a luat cuvântul domnul secretar de stat dl Attila GYÖRGY, de la Ministerul Finanțelor, reprezentând în cadrul reuniunii Autoritatea de Certificare și Plata (ACP), care a reamintit faptul că:

- AM a transmis 28 de declarații de cheltuieli cu o valoare a cheltuielilor eligibile de peste 9,5 mld. lei.
- plățile efectuate până în prezent au fost în cuantum de 8,1 mld lei;
- valoarea Declarațiilor de Cheltuieli transmise de AM la ACP în anul 2019, va fi de 640 mil. euro iar cele transmise în anul 2020 de 1,5 mld euro

Doamna Florentina TAUTU, reprezentantul Comisiei Europene, a luat cuvântul și a subliniat faptul că:

- au fost aprobate 9 proiecte majore iar 5 proiecte sunt evaluate la nivelul CE, există un număr destul de mare de proiecte care sunt în pregătire și care sunt așteptate la CE;
- este importantă pregătirea proiectelor pentru următorul cadru financiar pentru a avea proiecte bine pregătite astfel încât în cursul implementării să se evite întârzierile operaționale, întârzieri de logistică și fondurile să fie absorbite în totalitatea lor;
- în anul 2018 Autoritatea de Management a adus niște modificări POIM astfel încât prin anumite ajustări ale cadrului de performanță să se poată folosi cât mai mult rezerva de performanță;
- există posibilitatea de supracontractare și este important ca proiectele să se finalizeze în acest cadru financiar;
- În ceea ce privește riscul de dezangajare, din anul 2020 suma dezangajată ar putea crește destul de mult.

DI. Cătălin GHERAN, director general DG PEIM, în calitate de președinte al CM POIM, a prezentat agenda reuniunii CM POIM, menționând faptul că există *cvorum pentru luarea deciziilor, astfel deciziile luate vor fi statutare.*

Potrivit agendei, au fost discuții și decizii cu privire la:

1. Cuvânt introductiv
2. Aprobarea Minutei celei de-a VII-a reuniuni a CM POIM și extinderea componenței Grupurilor de lucru aferente sectorului de transport și sectorului de deșuri
3. Stadiul îndeplinirii condiționalităților ex-ante pe deșuri și transport
4. Prezentarea cadrului de performanță al POIM 2014 -2020
5. Propunerea de modificare a POIM 2014-2020
6. Stadiul implementării fizice și financiare a POIM (contracte/plăți/rambursări) și previziuni privind implementarea
7. Stadiul apelurilor de proiecte POIM, stadiul contractării, stadiul pregătirii portofoliului de proiecte, inclusiv previziuni;
8. Noua perioadă de programare FESI 2021 - 2027 - oportunități de finanțare și condiții favorizante pentru sectoarele de infrastructură te, inclusiv previziuni

9. Alte teme de discuție - propuneri ale reprezentanților CM POIM
10. Concluziile reuniunii

2. **Aprobarea Minutei celei de-a VII-a reuniuni a CM POIM și extinderea componenței Grupurilor de lucru aferente sectorului de transport și sectorului de deșeuri.**

A fost supusa aprobării minuta celei de a VII-a reuniuni a CM POIM, menționându-se faptul ca minuta a fost pusa la dispoziția participanților in pachetul de documente aferente CM POIM. Minuta a fost aprobată de membrii CM POIM cu unanimitate de voturi.

In continuare, președintele CM POIM a supus la vot:

- extinderea componenței grupurilor tematice de lucru GLT feroviar, GLT naval, GLT rutier și GLT deșeuri prin includerea Societății Academice din Romania (SAR)
- includerea Autorității pentru Reforma Feroviara” ca și „observator” în cadrul SCS T și CM POIM 2014-2020,

ambele propunerile au fost acceptate cu unanimitate de voturi.

In continuarea reuniunii dl Cătălin GHERAN, director general DGPEIM a dat cuvântul dlui Ionuț Ciurea de la Asociația Pro Infrastructura care a solicitat o clarificare cu privire la controlul ex-ante întrebând si cine aprobă documentația de licitație pe Sibiu-Pitești.

Doamna Secretar de Stat Mihaela TOADER a răspuns menționând faptul că:

- există un raport de audit din anul 2017 care ridică în mod orizontal, problema pe care autoritățile române trebuiau să o să o rezolve, *respectiv de realizare a controlului ex-ante de către o instituție cu rol de reglementare în domeniul achizițiilor publice, care nu este parte din sistemul de management și control și nu a trecut prin procedura de desemnare. De asemenea partea română trebuia să prezinte o soluție astfel încât sistemul de management și control să răspundă cerințelor regulamentului CE 1303/2013;*
- urmare a discuțiilor purtate cu Comisia Europeană, s-a ajuns la o „soluție de compromis” ca verificarea documentațiilor să se facă de către ANAP și au fost purtate discuții dacă este cazul ca ANAP să intre în sistemul de management și control, să fie verificat și să fie desemnat;
- avizele subsecvente pe care le obțineau de a de-a lungul timpului de la diverse instituții publice înlăturau răspunderea autorității contractante;
- s-a dorit diminuarea riscului de dublare a verificării ex-ante și ex-post, iar în conformitate cu prevederile art. 125 al Regulamentului 1303/2013, orice cheltuielă decontată din fonduri publice sau solicitată la rambursare din fonduri europene trebuie să fie verificată de către AM;
- *aplicația pentru Sibiu-Pitești va fi finalizată la sfârșitul anului 2019, el ca și proiect major poate fi aprobat prin una din cele două proceduri (fie direct de către CE, fie prin intermediul IQR). De aceea, controlul ex-ante pe care îl fac autoritățile de management se referă exclusiv la documentațiile de atribuire care vizează activitățile eligibile din cadrul proiectelor deja semnate.*
- exista deja proceduri pe parte de verificare achiziții publice iar toate **autoritățile de management au liste de verificare care** sunt validate și pe care le folosesc. Încă din anul 2017

de la momentul la care a fost identificat raportul de audit această problemă legată de existența în sistem sau nu a Autorității Naționale pentru Reglementare în domeniul achizițiilor, listele de verificare ale tuturor autorităților de management **au fost modificate** și întregite cu toate aspectele care se verificau în ex-ante și **practic autoritățile de management verifică 100%** .

DI. PUSCAS, președintele ANAP, a luat cuvântul și a menționat faptul ca:

- controlul ex-ante este modalitatea prin care Comisia Europeană dorește implementarea procedurilor de verificare înainte de cheltuirea fondurilor;
- ANAP nu dorește să exprime puncte de vedere convergente sau divergente cu privire la ce va face MFE în interiorul AM-urilor și în activitatea curentă de verificare ex-ante pentru anumite documentației de atribuire;
- Ministerul Fondurilor Europene este singura instituție responsabilă și de condiționalitățile ex-ante și de eventualele „proceduri de infringement” iar ANAP va sprijini AM-ul întru totul cu lecțiile învățate, cu experiența din proiectele POCA
- în vederea elaborării unei hotărâri de guvern a solicitat crearea unui grup de lucru cu factorii direct implicați;

În final, dl PUSCAS a zis ca întrebările legate de subiectul ex-ante voluntar vor fi gestionate de către ANAP iar întrebările legate de modalitatea de control ex-ante realizat de către AM -uri vor fi gestionate de către Ministerul Fondurilor.

În completare, **domnul Sorin Scarlat** de la CNAIR a precizat faptul că documentația de atribuire pentru secțiunea IV a proiectului Sibiu-Pitești, este gata la nivel de CNAIR iar pentru operativitate vor trimite documentația atât la MFE cât și la ANAP.

3. Stadiul îndeplinirii condiționalităților ex-ante pe deșeuri și transport

În continuarea reuniunii, **dl Cătălin GHERAN**, a dat cuvântul **dlui Cosmin TEODORU**, director general la Ministerul Mediului pentru a oferi detalii cu privire la stadiul îndeplinirii condiționalității ex-ante de deșeuri.

DI TEODORU, a prezentat stadiul îndeplinirii condiționalității ex-ante pe deșeuri subliniind faptul că Ministerul Mediului consideră condiționalitatea îndeplinită datorită demersurilor întreprinse, respectiv:

- Planul Național de Gestionare a Deșeurilor a fost elaborat și adoptat în decembrie 2017;
- CE a solicitat implementarea în legislația de mediu a unor instrumente economice care se referă la: sistemul „plătește cât arunci” și aplicarea acestui sistem, la implementarea răspunderii extinse a producătorului și taxa pe ambalaj iar prin Ordonanța de Urgență care a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2019 toate aceste prevederi sunt aplicabile;
- pentru a sprijini Beneficiarii împreună cu Comisia Europeană, cu JASPERS și cu sprijinul BEI a fost elaborată o notă de instrucțiuni care va fi făcută publică în cel mai scurt timp pentru a veni în sprijinul în special a autorităților publice locale unde există cea mai mare cea mai mare lipsa de informație.
- la sugestia Comisiei Europene de a înființa o instituție sau un organism care să însumeze ministerele responsabile care au atribuții în domeniul deșeurilor a fost înființat prin decizia

premierului **Comitetul Național de Deșeuri**. Principalul scop al acestui comitet este de a găsi soluții pentru recuperarea întârzierilor care au fost semnalate în acest domeniu de gestionare a deșeurilor. În cadrul acestui comitet de profil există un palier decizional în care sunt implicați demnitari, miniștri sau secretari de stat și un palier tehnic format din experți din diferite ministere care împreună urmează să găsească măsuri pentru deblocarea acestor întârzieri.

În continuarea reuniunii, dl **Cătălin COSTACHE**, director general OIT a prezentat stadiul îndeplinirii condiționalității pe transporturi, amintind faptul ca:

- Cele șase condiționalități ex-ante au fost considerate îndeplinite la sfârșitul anului 2017. Din cele șase condiționalități ex-ante două condiționalități sunt urmărite cu atenție, respectiv:
 - contractele de performanță cu CFR: contractele au fost semnate și sunt în implementare dar există în continuare probleme privind integrarea cu activitatea de guvernare corporativă. În acest sens la nivelul MT s-au creat structurile responsabile pentru monitorizarea acestor contracte (pe rutier direcția monitorizare proiecte iar pe transport feroviar Direcția de transport feroviar) și se va urmări ca aceste contracte să fie cu adevărat integrate adică să fie preluate în contractele de mandat aferente Consiliului de Administrație al acestor companii, respectiv contracte de mandat ale directorului general aferent acestor companii.
 - întreținerea și continuitatea utilizării modelului național de transport: după un proces lung de achiziție publică s-a semnat un contract de consultanță cu un consorțiu care va lucra la îmbunătățirea capacității administrative a ministerului de a folosi acest model și a rula noi proiecte, de a aduce informațiile din cadrul modelului la zi prin actualizarea scenariului de referință și a rula ulterior toate intențiile de noi proiecte sau intențiile de noi politici (ex: taxarea autostrăzilor).

4. Prezentarea cadrului de performanță al POIM 2014 -2020

dl **Cătălin GHERAN**, a prezentat în linii mari situația îndeplinirii țintelor aferente cadrului de performanță POIM, menționând faptul că:

- rezervă de performanță la nivelul POIM este de 6% din valoarea cumulată a programului, aproximativ 570 de milioane de euro. Pentru ca rezervă de performanță să fie considerată alocare definitivă obiectivele de etapă și țintele stabilite în cadrul programului trebuiau îndeplinite până la 31 decembrie 2018. De asemenea, unde există maxim doi indicatorii, aceștia trebuie să fie îndepliniți în proporție de 85 % din prag iar acolo unde sunt mai mult de trei indicatori, unul poate să îndeplinească chiar și 75 % din prag;
- din analizele făcute la nivelul AM-ului pe axe prioritare au fost îndepliniți indicatorii de performanță, aceste informații vor fi prezentate în raportul anual de implementare care va fi transmis spre analiză și aprobare membrilor CM, înaintea transmiterii la CE;
- **pentru Axele prioritare 1,2 și 3, care au cele mai mari alocări din POIM**, au fost îndepliniți indicatorii și au fost îndepliniți indicatorii de performanță pentru Axa Prioritară 5 și pentru Axa Prioritară 7, OS 7.1 - termoficare
- *nu au fost îndepliniți toți indicatorii din cadrul de performanță pentru:*

- Axa Prioritară 4, respectiv indicatorul legat de „suma totală a cheltuielilor eligibile publice”, indicatorul fiind sub 75% nu putem considera îndeplinit cadrul de performanță.
- Axa Prioritară 6, „Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon” **nu au fost îndepliniți niciunul dintre indicatorii de performanță**. Este una dintre axele cu probleme din POIM datorită numărului mic al beneficiari pentru acest tip de proiecte.
- Axa Prioritară 7, O.S. 7.2 „Proiectul de termoficare de la București” care înregistrează întârzie, trebuia aprobat în cursul 2018 astfel încât să genereze și cheltuieli pentru a putea să îndeplinim indicatorii de performanță.
- Axa Prioritară 8, unde avem două proiecte identificate, Transgaz aprobat în cursul anului 2018 și Transelectrica care va fi aprobat în luna februarie, indicatorii de performanță nu sunt îndepliniți.
- Datorită neaterării indicatorilor, rezerva de performanță aferentă **O.S 7.2** de aproximativ 9,57 mil. de euro, împreună cu cea de pe AP 4, de aproximativ 22,78 mil. de euro. cu cea de pe **AP 6**, de aproximativ 11,83 mil. de euro și cea de pe **AP 8**, de aproximativ 4,08 mil. euro, va trebui realocată.

În cadrul POIM din valoarea totală alocată pentru AP 4, AP 6, AP7 - O.S. 7.2 și AP 8 de 750,43 mil. euro va trebui să redistribuim 48,26 de mil. euro din rezerva de performanță către alte domenii din POIM. În acest sens se vor purta discuții și cu colegii de la Direcția Coordonare pentru a îndeplini concentrarea tematică din Regulament și Acordul de Parteneriat.

De asemenea, **dl Gheran** a mai adăugat :

- există domenii unde se pot cheltui banii și că se va găsi cea mai bună soluție pentru a fi alocați către domeniile de interes unde există proiecte **pentru a fi îndepliniți și pentru a fi atinși indicatorii programului**;
- în ceea ce privește sectorul de energie - se vor găsi măsuri alternative pentru a consuma finanțarea acordată;
- au fost prelungite ghidurile solicitantului, aferente obiectivelor specifice din AP 6, până la 30 iunie 2019 deoarece s-au primit foarte multe solicitări de la beneficiari;
- O.S 7 1 - termoficare - unde există proiecte selectate nu ridică probleme.

5. Propunerea de modificare a POIM 2014-2020

A fost solicitat mandat de începerea negocierilor cu CE, inclusiv cu DG Regio pentru două modificări ale programului.

Prima modificare vizează completarea PO cu un obiectiv specific care vizează mobilitate feroviară periurbană, transport periurban de pasageri, nevoia de finanțare, orizontul de timp și posibilitatea de a amenda programul, alocarea financiară pentru asemenea prioritate și care este interesul final la nivelul tuturor autorităților care ar putea să beneficieze de un asemenea transport.

Cea de-a doua modificare privește axa de apă și apă uzată, AP 3, OS 3.2, pentru finanțarea proiectelor tehnice necesare pregătirii de investiții aferente perioadei de programare 2021-2027, respectiv introducerea ca potențiali beneficiari a operatorilor regionali constituiți ulterior anului 2012.

Propunerea de mandatare a AM POIM sa demareze negocierile cu CE a fost acceptata cu unanimitate de voturi.

In continuare dl Cătălin GHERAN, președintele CM POIM, a reamintit faptul ca în cadrul SCS T Direcția de transport naval din cadrul Ministerului Transporturilor a solicitat completarea categoriilor de beneficiari ai O.S 2.5 „Creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului transporturilor asupra mediului”, cu 3 instituții din subordinea Ministerului Transporturilor, respectiv:

1. *Agenția Română de Salvare a Vieții Omenеști pe Mare (ARSVOM)*
2. *Autoritatea Navală Română din Constanța (ANRC)*
3. *Centrul Român pentru Pregătirea și Perfecționarea Personalului (CERONAV)*

Având în vedere faptul că această propunere nu a fost transmisă Secretariatului Comitetului, Direcția de transport naval din cadrul Ministerul Transporturilor, va transmite o propunere cu privire la această modificare cu impact asupra programului, proiectele pe care o să le implementeze și termenelor de implementare, inclusiv argumentele pentru o asemenea modificare urmând ca în urma analizei la nivelul AM-ului, să fie adusă la cunoștința membrilor comitetului printr-o procedură scrisă astfel încât dacă ea este adoptată acesta propunere să se meargă în paralel și cu celelalte două modificări și existe un pachet de modificări care să fie transmis in cel mai scurt timp Comisiei pentru aprobare.

6. Stadiul implementării fizice si financiare a POIM (contracte/plăți/rambursări) si previziuni privind implementarea

Sectorul de transport:

Stadiul implementării financiare:

Anul 2018 : nu a existat risc de dezangajare

- CNADNR a avut o performanță foarte bună in ceea ce privește ținta planificată si sumele consumate
- CFR nu și a atins ținta, valoarea consumata ridicându-se la aprox. 83 % . Motivul: cel mai mare proiect de infrastructură feroviară finanțat la momentul ăsta din fonduri europene în Europa km 614 Radna Gurasada Simeria pentru care progresul a fost foarte redus în 2018.
- Metrorex performanță sub așteptări: Proiectului magistralei 5 de metrou Drumul Taberei Eroilor a înregistrat o reducere a ritmului de lucrări din partea antreprenorului motivată de lipsa plății unor daune pe care le solicita.
- Portul Constanța si Aeroportul Bacău: au realizat un volum de plăți ce au determinat până la urmă să fim aproape de 96 % absorbție în anul 2018

Pentru anul 2019:

- Propunerile de buget încă nu sunt aprobate: sunt aproximativ 2,7 miliarde lei iar ținta programată este de 2,59 mld lei, aprox. 442 mil. euro (acoperă riscul de decommitere din anul 2019).
- Riscul de comitere în 2019 este de 286 de mil. de euro față de ținta de 442 mil. euro. Se dorește depășirea țintei propuse pentru a acoperi riscul din anul 2020 care este de aprox.1 mld. euro.

Riscul trebuie acoperit din supra-contractare: lansarea proiectelor majore în 2019 pe Sibiu-Pitești, Craiova-Pitești, centura București, Podul Brăila.

Stadiul implementării fizice:

- verificarea procedurilor de achiziție publică ex post: pentru 59 de proiecte au fost verificate 474 de proceduri de achiziție publică și acte adiționale; au fost aplicate reduceri procentuale de 9 % din totalul verificărilor;
- verificare a documentațiilor de plata: 222 de cereri de rambursare
- verificare tehnică: au fost realizate 673 de vizite în șantier per total iar în anul 2018 au fost 324 de vizite.
- indicatorii fizici realizați (km de autostradă, cumulată pe POIM): dați în operare **73,4 km** din care în 2018 **58,4 km**
- unde sunt identificate probleme în teren cu termene clare de remediere și soluționare a problemelor inclusiv dacă este cazul să dăm puncte de vedere Pe partea de soluții tehnice
- indicatorii fizici așteptați să fie realizați în 2019:
- **60 de kilometri de autostradă** (pe loturile 3 și 4 din autostrada Lugoj-Deva și pe Câmpia Turzii Ogra, lotul 2).
- **36,6 km calea ferată** aferent lotului Micasasa- Coslariu
- **trei ecluze** pe Canalul Dunăre-Marea Neagră

Acțiunile de monitorizare se vor concentra pe:

- secțiunea din autostrada: Lugoj-Deva, Câmpia Turzii Ogra Sebeș-Turda (loturile în lucru, loturile cu probleme în special lotul 2 de la Sebeș-Turda, lotul aferent lucrărilor de la Câmpia Turzii - Ogra).

- calea ferată: Radna Gurasada Simeria - mobilizarea antreprenorilor în 2019 - sectorul între Simeria și Sighișoara

-podul suspendat pe Dunăre - un proiect foarte complex care trebuie urmărit foarte atent din punct de vedere tehnic.

Sectorul de mediu și energie

În continuarea reuniunii dl **Cătălin GHERAN** a dat cuvântul dlui **Cătălin BALAN**, din cadrul AM POIM pentru a prezenta stadiul pentru sectorul de mediu și sectorul energie, care a menționat:

- Nr total de proiecte: 178 de proiecte cu o VTE de 19 mld lei dintre care contribuția UE 15 mld lei
- **AP 3, O.S 3.1 - deșeuri:**
 - 18 contracte de finanțare cu o valoare totală eligibilă de peste 1 mld lei
 - stadiul contracte de achiziție publică - 172 de contracte din care 161 de contracte sunt semnate (în valoare de 865 milioane de lei), 5 contracte se află în procedură de atribuire (valoare estimată de 11 milioane de lei), 6 contracte se află în procedură de atribuire nelansată (valoare 138 milioane de lei).
- **AP 3, O.S 3.2 - infrastructurii de apă și apă uzată:**
 - 74 de proiecte cu o valoare totală eligibilă de peste 12 miliarde de lei din care dintre care contribuția UE 10 mld lei

- 37 proiecte de asistență tehnică pentru pregătirea de aplicații de finanțare
 - 29 de proiecte se află în stadiul de proiecte faza de implementare
 - 8 proiecte noi pe de apă și canalizare.
- stadiul contracte de achiziție publică: 470 de contracte achiziții următor 266 de contracte sunt semnate (valoare 3,69 de mld lei), 53 contracte sunt în procedură de atribuire (cu o valoare 2, 80 mld lei) și 151 de contracte procedura de atribuire nelansată. (valoarea 6 mld lei).

Stadiul fizic al proiectelor:

Axa Prioritară 3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor

- O.S 3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România :
 - Progresul fizic total al proiectelor (faza I + faza II) este: 14 proiecte cu progres de la 90% la 100%, 2 proiecte peste 80% și 2 proiecte cu aproximativ 50%.
 - Progresul fizic pentru faza a II-a: 7 proiecte cu progres de la 90% la 100%, 3 proiecte între 70% și 90%, 6 proiecte peste 60% și 2 proiecte cu aproximativ 30%.
 - Problemele intervenite datorita alunecărilor de teren, necesita lucrări suplimentare, finanțare suplimentara, expertiza
- O.S 3.2 Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației:
 - **37 proiecte de Asistență tehnică:** 6 proiecte cu progres fizic de la 90% la 100%, 4 proiecte între 70% și 90%, 9 proiecte între 50% și 70%, 7 proiecte între 25% și 45% și 11 proiecte cu progres până la 15% sau la începutul perioadei de implementare - 2 proiecte finalizate (AT Galați și AT Ilfov)
 - **29 proiecte etapizate** - 1 proiect finalizat Fazarea proiectului Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in județul Hunedoara
 - progres fizic total (faza I + faza II): 18 proiecte cu progres de la 90% la 100%, 6 proiecte cu progres între 70% și 90%, 3 proiecte între 55% și 70%, 1 proiect la 36% și 1 proiect la 6% (PROIECTUL Glina care are o întârziere majora datorita procesului de achiziție publica care a durat mai mult de 4 ani)
 - progres fizic faza a II-a: 7 proiecte cu progres de la 90% la 100%, 8 proiecte cu progres între 70% și 90%, 5 proiecte între 40% și 70%, 6 proiecte între 20% și 40% și 3 proiecte sub 10%.
 - **8 proiecte noi cu progres fizic sub 5%**

Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric: 58 proiecte

- 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate - **56 proiecte**
 - Valoare totală eligibilă 353.457.652 lei, din care UE 300.438.428 lei.
 - Stadiul contractelor de achiziție aferente celor 56 de proiecte (637 contracte):
 - 468 contracte semnate în valoare de 108.483.209 lei, din care contribuție UE 92.210.728 lei
 - 25 contracte în procedură de atribuire în valoare estimată de 42.454.455 lei, din care contribuție UE 36.086.287 lei
 - 144 contracte cu procedura de atribuire nelansată/anulată, cu o valoare totală estimată de 202.519.988 lei, din care contribuție UE 172.141.413 lei
 - 9 proiecte cu progres fizic peste 70%
 - 10 proiecte cu progres fizic între 40% și 70%
 - 13 proiecte cu progres fizic între 20% și 40%
 - 24 de proiecte cu progres sub 20%

- 4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric - 2 proiecte (etapizate) -
 - Valoare totală eligibilă 108.998.638 lei, din care UE 92.648.843 lei.
 - Stadiul contractelor de achiziție publică aferente celor 2 proiecte (10 contracte):
 - 9 contracte semnate în valoare de 29.441.795 lei, din care contribuție UE 25.025.526 lei
 - 1 contract în procedură de atribuire, în valoare de 70.910.592 lei, din care contribuție UE 60.274.003 lei
 - 1 proiect cu progres fizic de 55% (Iaz Batal - Târgu Mureș) - termen finalizare 2020
 - 1 proiect are un progres fizic de 3% (Poșta Rât - Turda) - termenul de finalizare este 2020 - pentru acest proiect contractul de lucrări încă nu a fost semnat

Axa Prioritară 5 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor: 8 proiecte, din care:

- 5.1 Reducerea efectelor și a pagubelor asupra populației cauzate de fenomenele naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice, în principal de inundații și eroziune costieră - 4 proiecte (2 etapizate) în valoare totală eligibilă 3.253.021.166 lei, din care UE 2.765.067.991 lei.

Stadiul contractelor de achiziție publică aferente celor 4 proiecte (34 contracte):

- 10 contracte semnate în valoare totală de 29.007.948 lei, din care contribuție UE 24.656.756 lei
- 8 contracte în procedură de atribuire în valoare totală estimată de 761.522.971 lei, din care contribuție UE 647.294.525 lei
- 16 contracte cu procedura de atribuire nelansată, cu o valoare totală estimată de 2.462.490.247 lei, din care contribuție UE 2.093.116.710 lei
- Fazarea proiectului Watman - sistem informațional pentru managementul integrat al apelor - etapa I: progres fizic total 98%, progres faza II 83%

- Fazarea proiectului Lucrări pentru reducerea riscului la inundații în bazinul hidrografic Prut-Bârlad: progres fizic total 99%, progres faza II 81%
- Celelalte două proiecte se află la începutul perioadei de implementare

- 5.2 Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție - 4 proiecte
 - Valoare totală eligibilă 704.911.148 lei, din care UE 599.174.476 lei.
 - Stadiul contractelor de achiziție publică aferente celor 4 proiecte noi (57 de contracte):
 - 47 contracte semnate în valoare de 455.431.885 lei, din care contribuție UE 387.117.102 lei
 - 1 contract în procedură de atribuire în valoare estimată de 219.799.616 lei, din care contribuție UE 186.829.674 lei
 - 9 contracte cu procedura de atribuire nelansată, cu o valoare totală estimată de 29.679.647 lei, din care contribuție UE 25.227.700 lei
 - 1 proiect este finalizat - Răspunsul Eficient Salvează Vieți II
 - 2 proiecte au progresul fizic de 92%, respectiv 86%
 - 1 proiect este la începutul perioadei de implementare

Progresele înregistrate în sectorul energetic au fost prezentate de dl Andrei CHIVU:

Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon: 15 proiecte

- Valoare totală eligibilă 118.938.353 lei, din care UE 75.897.820 lei.
- Stadiul contractelor de achiziție (123 contracte):
 - 81 contracte semnate în valoare de 30.954.635 lei, din care contribuție UE 21.420.432 lei
 - 3 contracte în procedură de atribuire în valoare estimată de 17.373.701 lei, din care contribuție EU 13.898.961 lei
 - 39 contracte cu procedura de atribuire nelansată, cu o valoare totală estimată de 70.610.017 lei, din care contribuție UE 40.578.427 lei

Axa Prioritară 7 - Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate: 4 proiecte

- Valoare totală eligibilă 301.176.031 lei, din care UE 255.999.627 lei.
- Stadiul contractelor de achiziție (16 contracte):
 - 8 contracte semnate în valoare de 167.899.456 lei, din care contribuție UE 142.714.538 lei
 - 1 contract în procedura de atribuire în valoare estimată de 1.155.765 lei, din care contribuție UE 982.400 lei
 - 7 contracte cu procedura de atribuire nelansată, cu o valoare totală estimată de 132.120.810 lei, din care contribuție 112.302.689 lei
 - 1 proiect cu lucrări finalizate (progres fizic 100%)
 - 1 proiect cu progres fizic de 49%

- 2 proiecte la începutul perioadei de implementare

Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale: 1 proiect (OS 8.2)

- Valoare totală eligibilă 659.379.116,85 lei, din care UE 182.321.622,69 lei.
- Stadiul contractelor de achiziție (6 contracte):
 - 5 contracte în procedură de atribuire în valoare estimată de 635.237.670 lei, din care contribuție UE 136.957.242 lei
 - 1 contract cu procedura de atribuire nelansată, cu o valoare totală estimată de 24.141.446,85 lei, din care contribuție 45.364.380,69 lei
 - 1 proiect la începutul perioadei de implementare

Situația financiară:

Pana la 31 decembrie 2018 la nivelul AM POIM:

- au fost înregistrate și procesate un număr de peste 80 de cereri de plată cu o valoare autorizată de peste 9, 5 mld. lei.
- Prefinanțarea plătită către beneficiar 235 mil. lei
- Rambursările efective plătite către beneficiari sunt de aprox. 9,5 mld. lei
- 14 declarații de cheltuieli transmise către Autoritatea de Certificare și Plata cu o valoare totală de 9, 56 mld. lei. Rata rată de absorbție a fondurilor UE este de 17,7 %.

In continuarea reuniunii, dl. Cătălin GHERAN a dat cuvântul principalilor Beneficiari ai sectorului de transport, pentru a prezenta progresele înregistrate de la ultima reuniune a comitetului, adresând la rândul lui o întrebare, respectiv care este progresul pe proiectele noi și ce proiecte vor fi finalizate în cursul anului 2019, în condițiile în care 75% din sumele rambursate sunt aferente proiectelor finalizate.

Reprezentantul Metrorex, dl Constantin MUSTĂȚEA, a răspuns:

- vor fi demarate lucrărilor atât pentru Magistrala 5 și pentru Magistrala 6
- a fost finalizat proiectul Magistrala M4 iar proiectul de ventilație - modernizare ventilație și de control acces, se află în procedură de recepție.

Reprezentantul CFR, dl Iulian BLEOTU, a răspuns:

- pentru proiectul de la frontieră, de la km 614 până la Simeria, menținerea unui ritm alert al lucrărilor, monitorizarea antreprenorului este făcută zilnic, săptămânal și se așteaptă în cursul anului 2019 un progres al lucrărilor de peste 30%;
- proiectele finalizate
 - au fost începute recepțiile pe anumite sectoare de pe secțiunea Vințu-Simeria
 - tronsonul Coslariu -Sighișoara - sa fie recepționat integral in anul 2019;
 - tronsonul Micasasa - Coslariu lucrările sunt substanțial finalizate
 - lucrări în întârziere tronsonul Vințu-Simeria, tunelul de la Turdaș (in primară sa se rezolve problema relocării conductelor magistrale de gaze)

- Proiectele de pe Axa 2.5 și 2.7:
 - vor fi finalizate secțiunile de centralizare electronică de pe Adjud-Siculeni, cele 12 locații;
 - vor fi finalizate cele 21 de locații pe sistemul de detectare a cutiilor de osii supra încălzite ;
 - lucrări de reabilitare poduri și podețe de la pe raza regionalelor Iași și Cluj; pe Cluj este în pregătire de asemenea cererea de finanțare unde au fost efectuate cheltuieli substanțiale dar aplicația nu a fost depusa

In continuare dl. director general Neaga de la CNAIR, a luat cuvântul si a declarat:

- „Sperăm” să finalizăm în 2019:
 - Lugoj-Deva loturile 3 și 4
 - Sebeș-Turda loturile 1 și 2
 - 2 loturi pe Câmpia Turzii Ogra Târgu Mureș
 - loturile noi Sibiu-Pitești, lotul 4 încărcare documentație de atribuire în SEAP
 - centura de nord a Capitalei 1 2 și 3 la profil de autostradă - lansare mâine
 - pana pe 10-15 februarie trei loturi de pe fosta Autostrada Transilvania între Nădășelu-Mihăiești
 - completarea studiilor de fezabilitate pentru loturile 2 și 3 de la Sibiu-Pitești cu studii geo
 - valoarea totală a lansărilor de proiecte noi este de aproape 2,2 miliarde de euro

DI Gheran a intervenit si a cerut detalii cu privire la proiectul Centura de Sud iar răspunsul dl-ului director general Narcis NEAGA de la CNAIR a fost:

- pentru lotul 2 CNAIR a trimis invitația de a trimite documentele pentru semnarea contractului iar „potențialul câștigător” a cerut o amânare de câteva zile
- pentru lotul 3 a fost anunțat deja posibilul câștigător
- pentru lotul 1 în 22 februarie avem pronunțarea Curții de Apel

DI Gheran a mai solicitat detalii cu privire la proiectul Sibiu-Pitești, loturile 1 și 5, întrebând daca vor fi anunțați câștigătorii iar dl Narcis NEAGA a răspuns menționând faptul ca săptămâna viitoare CNAIR va trimite solicitările de documente pentru cei care sunt considerați pe primul loc.

În continuare, din partea sectorului de apă, a luat cuvântul dl Constantin Predoi, care a menționat faptul că:

- datorită faptului că verificarea ex-ante va fi realizată la nivelul AM este un lucru foarte bun care va duce la deblocarea
- în anul 2019 proiectele din Galați, Valea Jiului, Alba si Focșani vor avea progrese mari dar nu vor putea finaliza proiectele dar si alți operatorii precum Cluj, Timiș si Constanța vor înregistra progrese fizice considerabile în anul 2019.

Din partea Primăriei București, dna Oana VOINA, a prezentat stadiul proiectului de termoficare pe București:

- studiul de fezabilitate finalizat și transmis la AM și la JASPERS, au venit observații pe partea tehnică cu privire la ajutorului de stat și pe analiza instituțională; la începutul lunii februarie va avea loc o întâlnire la Bruxelles împreună cu Autoritatea de Management, Consiliul Concurenței și colegii Jaspers pentru clarificarea ajutorului de stat; în ceea ce privește analiza instituțională, compania Energetica va intra pe 31.01.2019 în Consiliul General pentru o revotare a deciziei de înființare
- cererea de finanțare a proiectului este în curs de elaborare, este finalizată partea tehnică, partea de mediu, sunt obținute 32 de avize din 43 și mai trebuie completată analiza instituțională și contractul de delegare.

În continuarea reuniunii, dl **Silviu STOICA**, de la **AMCOR**, a luat cuvântul și a menționat faptul că:

- este importantă consolidarea portofoliului de proiecte care să genereze contracte semnate;
- printr-un efort comun începând de la nivelul beneficiarului, consultanți, constructori, instituții publice și celelalte instituții care contribuie la proiecte, să putem să ne punem la adăpost și să constatăm la Comitetul din finalul acestui an că progresul a fost unul semnificativ.

Dna Diana ANTOFIE, de la **Asociația Română a Inginerilor Consultanți (ARIC)**, a luat cuvântul și a menționat faptul că este foarte importantă colaborarea între Autoritatea Contractantă (AC) și constructor și renunțarea la prezumția de rea credință atât din partea constructorilor care au plecat în ultima perioadă cât și din partea AC.

În continuare, **dna Diana ANTOFIE** a adresat o întrebare CNAIR-ului în legătura cu contractele de supervizare, dacă vor exista pe exercițiul financiar 2014 -2020!

DI Narcis NEAGA, Director general la **CNAIR** a răspuns că nu vor exista lucrări de construcție fără contracte consultanță, deci răspunsul este da, vor exista contracte de consultanță.

În continuare, dl **Cătălin GHERAN** a dorit să mai adreseze o întrebare, respectiv cum văd Beneficiarii Instrucțiunea 2 a ANAP, adăugând faptul că, la nivelul AM s-au primit mai multe sesizări legate de imposibilitatea de a aplica mare parte din prevederile legate de ajustarea contractului, și este foarte important să știm deoarece se pregătește un pachet de solicitări de clarificare și propuneri de îmbunătățire a instrucțiunii.

Dna Diana ANTOFIE de la **ARIC**, a intervenit și a precizat, în legătura cu instrucțiunea 2 a ANAP, ca urmare a analizei la nivelul ARIC, ea este benefică dar ar trebui amendată pentru a nu intra în contradicție cu acte normative cu forță juridică superioară sau să se intervină pe HG 1, HG 394 și HG 395.

Domnul Ciurea a luat a adresat în continuare următoarele întrebări:

1. Dacă în anul 2019 vor exista lucrări pe M6?
 - **DI Constantin MUSTĂȚEA** a răspuns ca ordin de începere al lucrărilor, o să fie contracte de proiectare execuție și atunci sigur ar trebui să se facă. Activitatea specifică proiectelor.
2. Când se va lansa licitația de la Băneasa pentru proiectare și execuție poate primul pas ca să avem ordin de începere și contract să nu mai avem altă licitație și o soluție.
 - **DI Constantin MUSTĂȚEA** a răspuns că în trim. I 2019

3. În legătură cu **proiectul km 614 Simeria** s-a menționat că se va finaliza în anul 2020 iar previziunea pentru anul 2019 este de 40%? Cum se va reuși finalizarea a 60% intru-un singur an?
- o **DI Constantin MUSTĂȚEA** a răspuns că termenul este cel din graficul inițial de execuție și că se va modifica în funcție de evoluția lucrărilor;
4. În legătura cu proiectul Sibiu-Pitești, lotul 4, se va încărca documentație de atribuire în SEAP în 30 ianuarie 2019? Unde se va trimite documentația, la ANAP sau AM?
- o **DI Narcis NEAGA** a răspuns:
 - Sibiu-Pitești, lotul 4, documentația va fi transmisă la ANAP deoarece nu există contract de finanțare semnat.
 - Pentru centura de nord a Capitalei se vor lansa 3 loturi din 4, în maxim 2 săptămâni.
 - A3 între Nădășelu și Suplacu, la fel în max. 2 săptămâni
 - **Zalău - Nușfalău** - lansare în februarie 2019

În continuare, **DI GHERAN** a adăugat faptul că în anul 2019 vom fi capabili să certificăm cel puțin 640 de milioane de euro, peste ținta de dezangajare, probleme vor fi în anul 2020 când va trebui să certificăm 1,2 miliarde de euro.

7. Stadiul apelurilor de proiecte POIM, stadiul contractării, stadiul pregătirii portofoliului de proiecte

Sectorul de transport

- începând cu anul 2017 toate apelurile de proiecte sunt lansate;
- la sfârșitul anului 2018 a început un amplu proces de actualizare al ghidurilor solicitantului, astfel
 - o 5 Ghiduri ale Solicitantului au fost modificate (rutier, feroviar, metrou, siguranță, vamă)
 - o 2 Ghiduri ale Solicitantului în modificare (naval și aerian)
- 22 apeluri modificate:
 - o ca urmare a modificării programului operațional, a fost modificată rata de cofinanțare de la 75% la 85%;
 - o perioada de depunere a proiectelor noi de investiții și a proiectelor de sprijin până la 31.12.2022;
 - o solicitarea declarației autorității competente responsabile cu Gestionarea Apelurilor atât în cazul proiectelor majore cât și în cazul proiectelor minore;
 - o inserarea în cuprinsul Anexei 3 la Ghidul Solicitantului a Anexei 6.1 - Lista Verificare politici europene/teme orizontale

Stadiul aprobării proiectelor:

- au fost depuse 96 de proiecte, în valoare de 41.218.676.825 lei
- 58 de proiecte contractate, în valoare de 27.334.289.780 lei
- proiecte în aprobare: proiectul M6 (se afla în evaluare la serviciile Comisiei Europene) și proiectul M2 (care a fost transmis la sfârșitul anului la CE)
- au fost respinse 8 proiecte, în valoare de 342.130.240 lei

- în total au fost transmise la Comisia Europeană 17 proiecte majore din care în anul 2018 au fost transmise 4 proiecte majore (DN 73 Pitești - Câmpulung - Brașov, Infrastructura integrată pentru zona orbitală a Municipiului București, Îmbunătățirea serviciilor de transport public de călători cu metroul pe Magistrala 2. Berceni-Pipera - faza a II-a și Modernizare ecluze -faza a II-a
- pentru anul 2019, proiectele majore avute în vedere pentru a fi transmise la Comisia Europeană sunt: Autostrada Sibiu-Pitești (1,4 și 5), drumul expres Pitești- Craiova, autostrada de centură București Nord, Autostradă - Suplacu de Barcău - Borș (- Oradea), Autostradă - Nădășelu - Suplacu de Barcău, Autostradă - Sibiu - Făgăraș, Pod suspendat peste Dunăre în zona Brăila, Material rulant, Linie CF- București Gara de Nord- Aeroportul Henri Coandă

In continuare reuniunii dl. Cristi MARISTEANU, director adjunct, a prezentat stadiul apelurilor de proiecte POIM, stadiul contractării, stadiul pregătirii portofoliului de proiecte pentru sectorul mediu și energie:

- sunt în pregătire două ghiduri: ghidul pentru investiții în infrastructura de management integrat al deșeurilor proiecte noi și ghidul solicitantului pentru creșterea gradului de protecție și conservarea biodiversității (relansarea măsurilor de implementare activă a planurilor de management)
- la nivelul AP 3 - 93 de proiecte aprobate și contractate, cu o valoare de 2,8 miliarde de euro (rata de contractare 23 %)
- la nivelul AP 4 - 62 de proiecte aprobate din care 42 sunt contractate cu o valoare de 106 milioane euro (rata de contractare 28 %)
- la nivelul AP 5 - 8 CF semnate în valoare de 870 de milioane de euro (rata de contractare de 154%)

Portofoliului de mediu avem un număr total de 178 de proiecte identificate din care 87 sunt proiecte noi 51 uzate și 40 de proiecte de asistență tehnică.

Sectorul deșuri: 23 proiecte

- 18 proiecte sunt în implementare
- 5 proiecte sunt în pregătire din care două proiecte sunt proiecte majore:
 - proiectul de tratare termică a deșeurilor promovat de Primăria Municipiului București. Proiectul este în stadiu avansat de pregătire mai sunt necesare însă consultări cu DG Competition pe partea de ajutor de stat. Se intenționează efectuarea unei întâlniri de lucru în luna februarie pentru clarificarea acestor aspecte la Comisia Europeană.
 - proiectul de deșuri de la Galați este în stadiu avansat de pregătire. Estimăm primirea cererii de finanțare până la sfârșitul lunii martie a.c.
 - trei proiecte Buzău Brașov și Ilfov - sunt într-un stadiu incipient.

Sectorul de apă și apă uzată: 73 de proiecte de investiții

- 29 de proiecte făcute în implementare cu o valoare de 750 milioane de euro
- 44 de proiecte noi incluzând laboratorul național pentru monitorizarea calității apei din care 9 proiecte sunt aprobate la nivelul Autorității de Management (Valea Jiului, Alba, Vrancea, Galați,

Turda- Câmpia Turzii, Raja - Constanța, Ilfov, Cluj - Sălaj și Timiș în valoare cumulată de 1,9 miliarde de euro valoare eligibilă).

- 43 de proiecte majore noi sunt în diferite faze, astfel:
 - 4 proiecte aprobate de Comisia Europeană
 - 3 proiecte se află în curs de evaluare la CE: Turda- Câmpia Turzii, Raja Constanța și Ilfov
 - 2 proiecte aprobate deja de Autoritatea de Management: Cluj-Sălaj și Timiș.
 - 3 proiecte într-un stadiu avansat de pregătire: Satu-Mare, Dolj, Olt - estimare contractare trim I. 2019 (725 mil. euro)
 - 12 proiecte în stadiu de pregătire. Noi sperăm să fie depuse și contractate pe parcursul anului curent.
 - 16 proiecte care au în elaborare studiile de fezabilitate (Mehedinți, Caras- Severin, Neamț, Călărași, Tulcea, Hunedoara, Gorj, Bistrița, Arad, Vaslui, Harghita, Brașov, Dâmbovița, Maramureș, Giurgiu, Covasna)
 - 3 proiecte fără contracte de AT semnate (Botoșani, Mureș, Bihor)

Sectorul de biodiversitate:

- 139 de proiecte depuse din care 60 de proiecte aprobate și 56 contractate
- în evaluare 22 de proiecte cu o valoare de aproximativ 69 mil. de euro
- proiectul de monitorizare a calității aerului este în prezent în pregătire cu sprijin PASSA (estimare contractare trim I. 2019). Proiectul cuprinde trei componente (dezvoltarea unei baze de date privind emisiile de poluanți sistem de prognoză a aerului și stații de monitorizare a calității aerului pentru siturile contaminate).

Situri contaminate:

- 2 proiecte făcute contractate cu valoare de cca. 24 mil. euro.
- apel proiecte noi în derulare (buget limită apel 206 mi. Euro)

Prevenirea riscului la inundații, eroziune costieră și alte riscuri

- 2 proiecte făcute - contractate
- 2 proiecte pentru riscul la inundații se află în fază avansată de pregătire (Protecția împotriva inundațiilor a localității Babadag și Crișul Repede - Barajul Leșul)
- 1 proiect „prevenirea eroziunii costiere” - contractat (700 mi. Euro)
- 1 proiect „Dezvoltare a sistemului de monitorizare și avertizare meteo” - contractat (aprox. 6 mil. euro)
- 17 propuneri de proiecte se află în analiză pentru clarificarea activităților propuse

Managementul situațiilor de urgență

- 2 proiecte no-regret pentru dotarea IGSU pentru situații multi-risc contractate
- 1 proiect concept modern integrat pentru intervenție terestră contractat
- 1 proiect pentru modernizarea sistemului de urgență 112 contractat
- 5 proiecte în faza de pregătire (716 mil. euro)

Sectorul de energie axele prioritare 6 - 8

Axa Prioritară 6

- apelurile de proiecte sunt în derulare iar termenul de depunere a cererilor de finanțare pentru apele din cadrul AP6 au fost prelungite până la 1 iulie 2019.
- O.S 6.1 distribuție - 1 proiect încheiat în valoare de 2,8 milioane de euro
- O.S 6.2 - 11 proiecte contractate 2,21 mil. euro
- O.S 6.3 contorizarea inteligentă la nivelul locuințelor - 2 proiecte contractate
- O.S6.4 investițiile în cogenerare de înaltă eficiență - 1 proiect contractat de 8 mil. euro

Axa Prioritară 7:

- O.S 7.1 - 4 CF semnate cu o valoare cumulată de 65 de mil. euro.
- O.S 7.2 - Proiectul de termoficare al municipiului București este în pregătire

Axa Prioritară 8:

- a fost contractat proiectul Transgaz cu o valoare de aprox. 46 de milioane de euro
- proiectul Transelectrica este într-un stadiu avansat de pregătire - din punct de vedere tehnic aspectele au fost deja finalizate au mai rămas doar chestiuni ce țin de partea administrativă.

Proiecte pre identificate contractate/ în pregătire

Termoficare - 10 proiecte

- 4 contractate - 65,47 mil. euro (Oradea - 21,74 mil. euro, Iași - 15,90 mil. euro, Focșani - 12,83 mil. Euro, Vâlcea - 15 mil. euro)
- 1 proiect fazat (Bacău) - 7,8 mil. Euro - respins în evaluare, urmează reddepunerea
- 5 proiecte noi în diverse stadii de pregătire (Modernizarea sistemului de termoficare București (FC) - 211,2 mil. Euro; Timișoara, Botoșani, Bacău și Oradea III (FEDR) - 57,65 mil. euro)

Transport energie electrică și gaze naturale - 2 proiecte

- Transport gaze naturale (Dezvoltarea SNTGN în N-E României pentru îmbunătățirea aprovizionării în zonă și asigurarea capacității de transport spre Republica Moldova), 46 mil. euro eligibil - CONTRACTAT noiembrie 2018
- Transport energie electrică (LEA 400kv Gutinaș - Smârdan) - 31 mil. euro eligibil (estimare contractare febr. 2019)

8. Noua perioadă de programare FESI 2021 - 2027 - oportunități de finanțare și condiții favorizante pentru sectoarele de infrastructura te, inclusiv previziuni. Dna. Mădălina Iliuță a prezentat noului cadru pentru politica de coeziune 2021-2027.

O caracteristică este abordarea strategică a acestui cadru de politică de coeziune, având cinci obiective ale politicii de coeziune: 1. O Europă mai inteligentă, 2. O Europă mai verde, 3. O Europă mai conectată, 4. O Europă mai socială și 5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi.

Arhitectura politicii de coeziune și fondurile cuprind două componente:

1. investiții pentru creștere și ocupare - aceste investiții urmând a fi finanțate din FEDR, FSE Plus și fondul de coeziune
2. Cooperarea teritorială europeană - ce urmează a fi finanțată din FEDR.

Tipurile de regiuni se vor păstra. Analizând concentrarea tematică prezentată în documente, se desprind câteva idei principale: 35% din FEDR trebuie să fie alocat pentru obiectivul 1 - Europă mai inteligentă; 30% din FEDR pentru obiectivul 2 - Europă mai verde, FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice, Fondul de Coeziune să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice, 6% din FEDR să fie utilizat pentru Dezvoltare Urbană sustenabilă prin instrumente teritoriale, cel puțin 2% din FSE Plus pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate, 25% din FSE plus pentru incluziune socială, 10% din FSE Plus pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

Forma principală de finanțare va rămâne în continuare grantul.

Cofinanțarea la nivel național va fi, astfel: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate, 40% pentru regiunile mai dezvoltate.

Pre-finanțarea anuală va fi de 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor. Dezangajarea este propusă după regula n+2.

Se propune sistematizarea și sporirea utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri.

TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5 milioane de euro.

Actualele condiționalități ex-ante vor fi înlocuite în următoarea perioadă de condițiile favorizante. Fiecare din cele cinci obiective politice are condiții favorizante specifice. Statele membre nu vor putea declara cheltuieli legate de obiectivele specifice până când nu este îndeplinită condiția favorizantă. Îndeplinirea condițiilor va fi monitorizată pe toată perioada de programare,

Programul infrastructura mare cuprinde cele de trei domenii: transport, mediu și energie. Condițiile favorizante vor fi corespunzătoare celor trei domenii: guvernanta în sectorul energetic, promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și întreaga Uniune Europeană, cadru eficace de management al riscului la dezastre, planificare actualizată pentru investițiile necesare în sectorul apei și cel al apelor uzate, planificarea actualizată a gestionării deșeurilor, cadru de acțiune prioritară pentru măsurile de conservare necesare care fac obiectul unei cofinanțări din partea Uniunii, planificarea globală a Transporturilor la nivelul corespunzător.

În luna martie 2018 a fost elaborat memorandumul privind poziționarea României în perspectiva negocierilor privind viitorul cadru financiar multianual post 2020. În luna Septembrie 2018 a fost elaborat memorandumul cu tema elemente privind poziția preliminară națională asupra pachetului legislativ privind politica de coeziune 2021-2027.

Memorandumul de Guvern, pregătirea documentelor naționale de programare a finanțărilor din Fonduri Europene post 2020 a fost aprobat în ședința de guvern din 5 septembrie 2018 și are următoarele obiective: stabilirea de termene și responsabilități pentru elaborarea documentelor strategice a

planurilor de măsuri sectoriale naționale post-2020 cu accent pe îndeplinirea condițiilor favorizante, asigurarea unei abordări coerente și integrate a viziunii strategice naționale post 2020, asigurarea unui cadru coerent și eficient de colaborare interinstituțională.

În perioada septembrie-noiembrie 2018 Ministerul Fondurilor Europene a organizat întâlniri bilaterale cu ministerele de resort, responsabile de îndeplinirea condițiilor pentru stabilirea unor planuri detaliate de acțiune, responsabil și termen limită pentru fiecare condiție favorizantă. Referitor la memorandumul care este dedicat îndeplinirii condițiilor favorizante din sectorul de transport, acesta are o formă draft, el a fost elaborat de Ministerul Fondurilor Europene și transmis Ministerului Transporturilor pentru comentarii și observații, urmând ca în cel mai scurt timp să finalizăm acest memorandum și să-l introducem spre aprobare în Guvern.

9. În continuarea reuniunii, Direcția de Comunicare din Ministerul Fondurilor a făcut o prezentare privind comunicarea pe fonduri europene iar dl Gheran a menționat faptul ca prezentarea va fi pusă la dispoziția participanților la reuniune.

10. Concluziile celei de-a VIII-a reuniuni a CM POIM:

1. S-a aprobat minuta celei de-a VII-a reuniuni a CM POIM;
2. Membrii CM POIM au votat în unanimitate:
 - extinderea componentei grupurilor tematice de lucru GLT feroviar, GLT naval, GLT rutier și GLT deșeuri, prin includerea Societății Academice din România (SAR);
 - includerea Autorității pentru Reforma Feroviara” ca și „observator” în cadrul SCS T și CM POIM 2014-2020;
3. A fost mandatată Autoritatea de Management să înceapă negocierile pentru un nou obiectiv specific de finanțare respectiv, pregătirea de proiecte de trenuri periurbane și eventual extinderea ariei de acoperire a axei de apă;
4. Au fost discutate problemele în implementarea programului și au fost prezentate proiectele care sunt în pregătire
5. Țintele anului 2019:
 - a. îndeplinirea țintelor de absorbție asumate;
 - b. demararea de proiecte noi reprezintă și operaționalizarea proiectelor finalizate din sectorul de deșeuri și de apă;
6. Nu există blocaje în ceea ce privește activitatea Autorității de Management sau organismului intermediar de transport (OIT), existând fondurile necesare pentru finanțarea proiectelor și este foarte important ca beneficiarii să își îndeplinească țintele pe care și le-au asumat prin contractele de finanțare;
7. Ne propunem pentru anul 2019 să reușim să îmbunătățim în principal situația aprobării proiectelor de apă, să găsim o soluție pentru axele de energie și să sprijinim cât putem de mult beneficiarii cu proiecte finanțate, în principal cei din transport, inclusiv partea de pregătire a proiectelor.

În continuare, a luat cuvântul dna **Secretar de stat Mihaela TOADER**, care a concluzionat:

- pentru exercițiul financiar următor este fundamentală pregătirea din timp a portofoliului de proiecte noi, proiectele mature necesitând o perioadă de minim 5 ani
- trebuie să ne asumăm termene realiste pentru întreaga perioadă de derulare a proiectelor, de la pregătirea studiilor până la etapa de execuție și finalizare a lucrărilor

- la propunerea Comisiei, în următoarea perioadă de programare se revine la regula N+ 2, dezangajare făcându-se de la al doilea an de la contractare;
- noile regulamente vor fi aprobate la finele anului 2020 iar pentru a evita dezangajarea, trebuie să existe o masă critică de proiecte, chiar și licitate, care să poată intra cu cheltuieli încă din ziua 1;

DI Cătălin COSTACHE a dorit să sublinieze:

- importanța atingerii țintelor propuse în special pentru proiectele majore aflate în pregătire
- în continuare se acordă sprijin către beneficiari
- trebuie să ne concentrăm pe proiectele majore dar nu trebuie să omitem și celelalte proiecte, în special cele pe cale ferată
- noile proiecte de construcție trebuie să aibă în vedere barierele administrative ce apar în implementarea acestora (de ex. problema descărcărilor arheologice de la proiectele feroviare)
- în perioada 2021-2027, fondurile alocate sectorului de transport vor fi mai mici, finanțarea aeroporturilor devenind neeligibilă de aceea este important ca, în actuala perioadă de programare, să fie utilizate în integralitate fondurile alocate
- pentru a nu pierde finanțarea Europei pe partea de transport unde suntem în urmă cu dezvoltarea infrastructurii trebuie susținut procesul de negociere cu Brussels.

Dna Florentina TAUTU, a prezentat concluziile din partea CE:

- mobilizarea tuturor factorilor implicați în pregătire și implementarea proiectelor cu finanțare europeană pentru reușita programului, respectiv AM, OIT, beneficiari, constructori
- este necesară pregătirea unor proiecte mature dar și asigurarea implementării lor
- planurile pentru anul 2019 arată îmbucurător dar trebuie să fie și realizate
- În ceea ce privește proiectele făcute care vin din perioada anterioară de programare, acestora trebuie să li se acorde o atenție deosebită pentru a fi finalizate, în vederea evitării ca România să dea fondurile alocate înapoi CE, neexistând posibilitatea unei a treia fază.

Secretariatul Permanent al CM POIM

Întocmit: Daniela CIRLIG, consilier superior SGP, DGPEIM